

GESCHIEDENIS VAN HET BOS- EN NATUURBEHEER OP TERSCHELLING

Freek Zwart
September 2009

STAATSBOSCHBEHEER

Opgericht in 1899 13.316 ha.
bossen bij Breda/Oosterhout en Haagsebos
duinen, stuifzanden en heidevelden
Schoorl, Texel en Kootwijk.
Terschelling 1910 ca. 9400 ha.

Jan van
1899
De ondergetoekende ETIENNE, DAVIÏT, VAN DISSSEL, Inspicteur
der Staatsbossen en Ontginningen, wonende te UTRECHT, doet

Onghingolaxel

Recht: reichlich, West: Finsolling

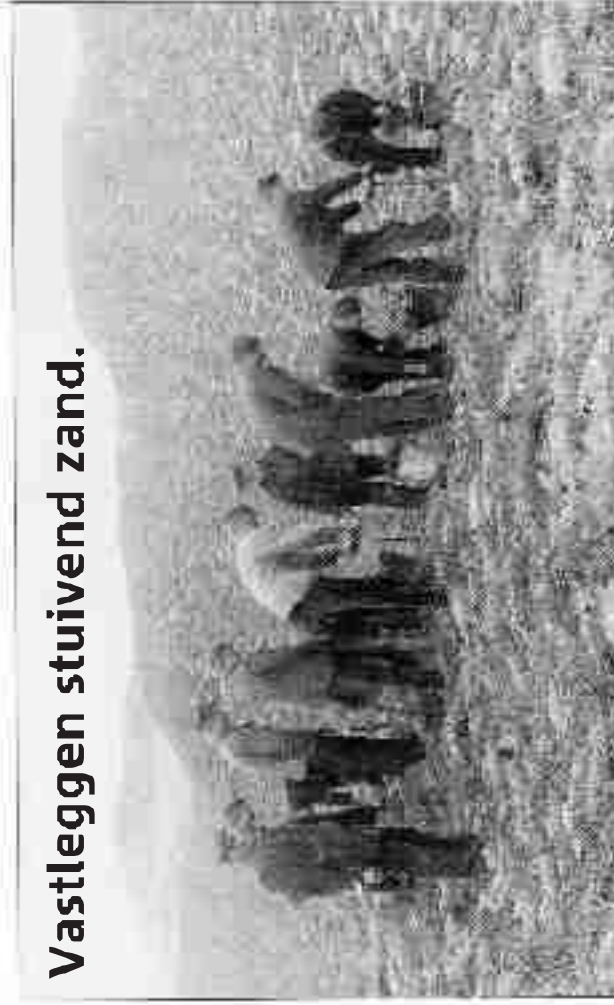
Schiffahrt

1910 BEBOSSEN

Vastleggen stuivend zand.

Op Terschelling ca. 600 ha.

Beplanting achter 't dorp.
Van de heer Hooge, direct aan zee en
achter 't dorp gelegen duinen moest jaarlyk
net geld worden ten koste geleyd voor helou-
beplantingen, teneinde het dorp tegen onder-
sleuning te beschermen. Daarom werd getracht
door sluisbeplanting een duurzame vast-
legging te verkrijgen. Aan dit werk, vooral

1910 ONTGINNEN en INKOMSTENVERWERVING

ca. 300 ha.

einde Oerol

Zij zijn verplicht, dien zij op het gepachte willen brengen.

ARTIKEL 7.

De pachters zijn verplicht, indien gedeelten van het gepachte niet ontgomen mochten zijn, deze zoo spoedig mogelijk te ontginnen, te bewerken en te bemesten tot genoegen van den verpachter.

ARTIKEL 8.

Het uitgeven van het gepachte of gedeelte daarvan in onderpacht

1910 - 1940 GEVOLGEN

Verlies natuurgebied.
Grootschalige ontwatering; 10-tallen kilometers sloten en greppels.
Systeem functioneert nog steeds.

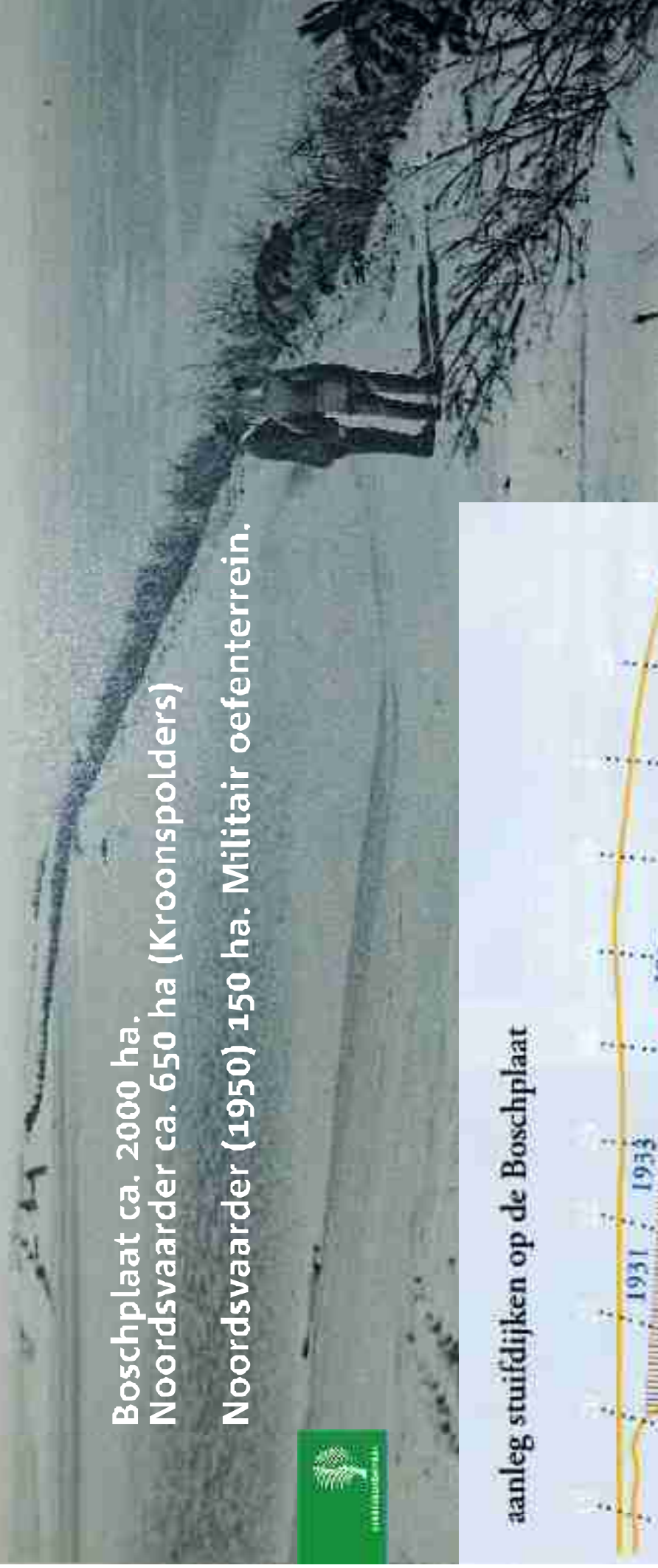

1910 - 1940 GEVOLGEN

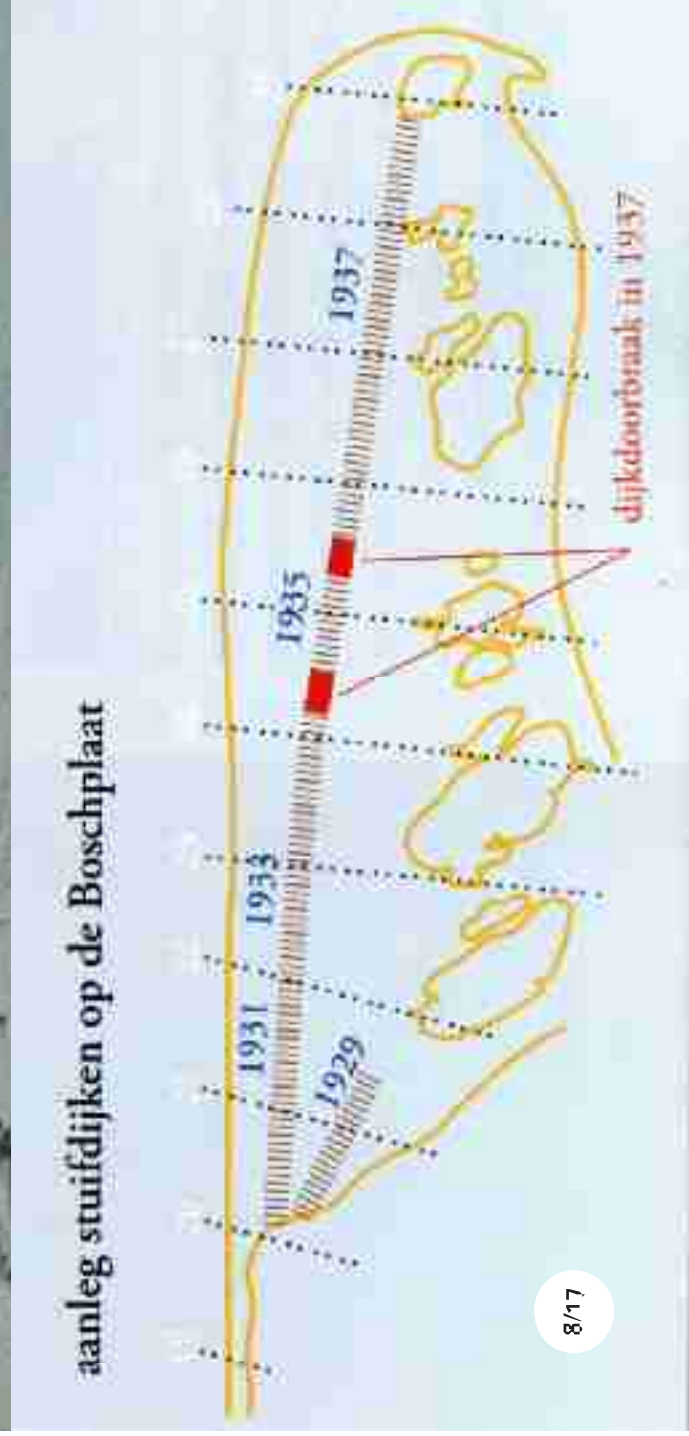
Fijnmazige ontsluiting.
Versnippering.

1930 - 1940 STUIFDIJKEN

Boschplaat ca. 2000 ha.
Noordsvaarder ca. 650 ha (Kroonspolders)
Noordsvaarder (1950) 150 ha. Militair oefenterrein.

1950 RECREATIE / BADGASTEN

1908 - 250
1950 - 50.000
1980 - 225.000
2005 - 450.000

- nieuwe wegen en paden
- recreatieve infrastructuur
- nieuwe voorzieningen
- nieuwe zomerhuizen

12 Dec. 1955,
B 36 245

Aan de Heer Directeur van het
Streektoegebeur

in

B. T. S. H. O. F.

Ministerie op Verzoeklijst

1970 PROBLEMEN

Veroudering en verzuivering

- voortschrijdende successie
- “zure regen”
- tegengaan dynamiek (helm poten/afdekken met takken en slootvuil)
- verdwijnen kleinschalige begrazing binnenduinrand/duinheide
- decimering konijnenstand (1950)

1970 BEHEERPLANNEN

Adhoc beheeradviezen NWC

1972 - Lange Termijn Plan Terschelling (LTP) 50 jaar.

1982 - MTP 10 jaar

1992 – Beheersplan Rijksgronden RWS/SBB

2003 - Beheerplan Rijksgronden RWS/SBB

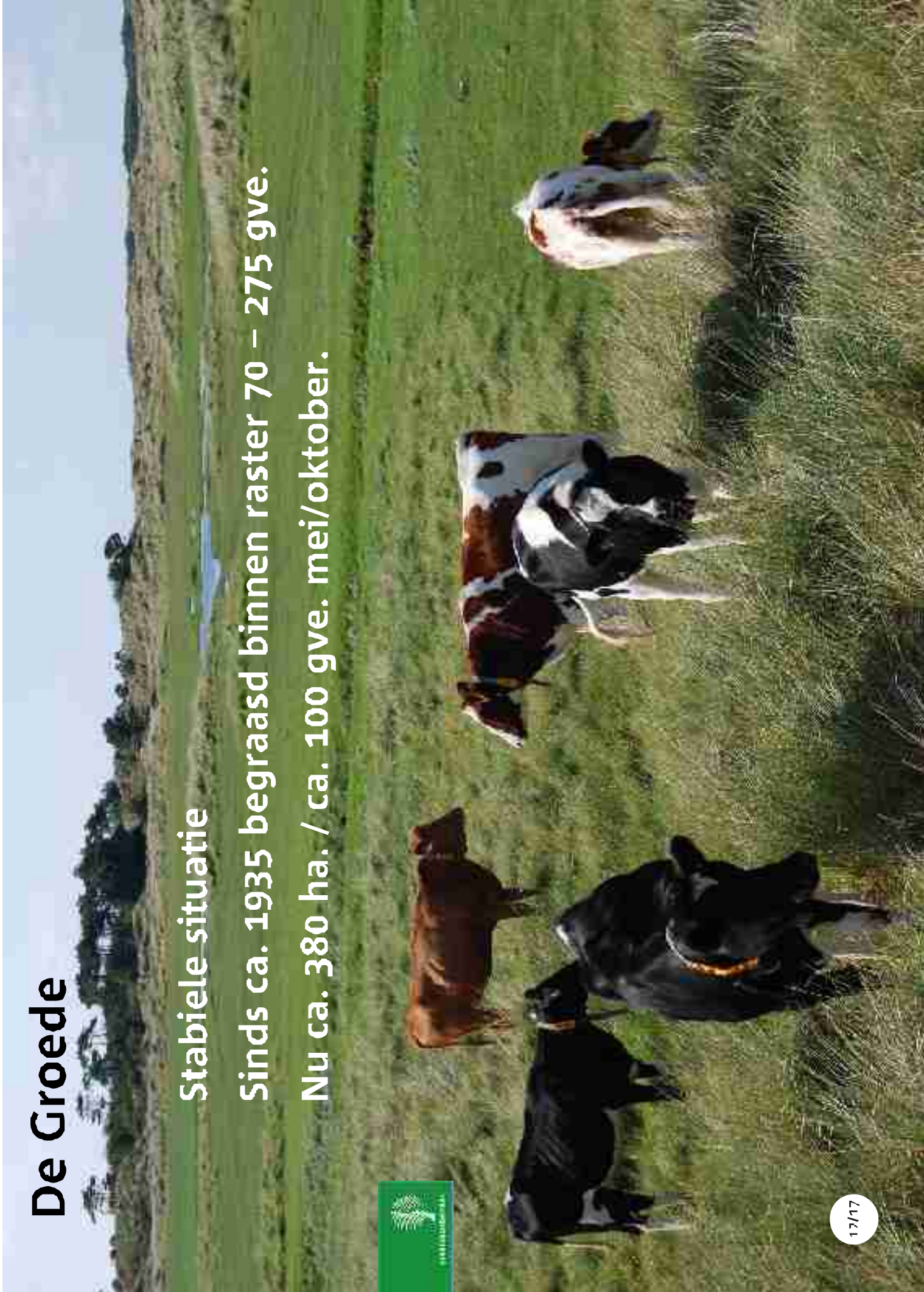

De Groede

Stabiele situatie

Sinds ca. 1935 begraasd binnen raster 70 - 275 gve.

Nu ca. 380 ha. / ca. 100 gve. mei/oktober.

Natuurlijk bos

Berkenvallei va. 1940

Nu ca. 150 ha. op diverse plaatsen

Probleem met Amerikaanse vogelkers.

1980 ACTIEF NATUURBEHEER

Afplaggen vnl. natte duinvalleien

20 locaties, ca. 50 ha.

2005 – 2010 ca. 22 ha.

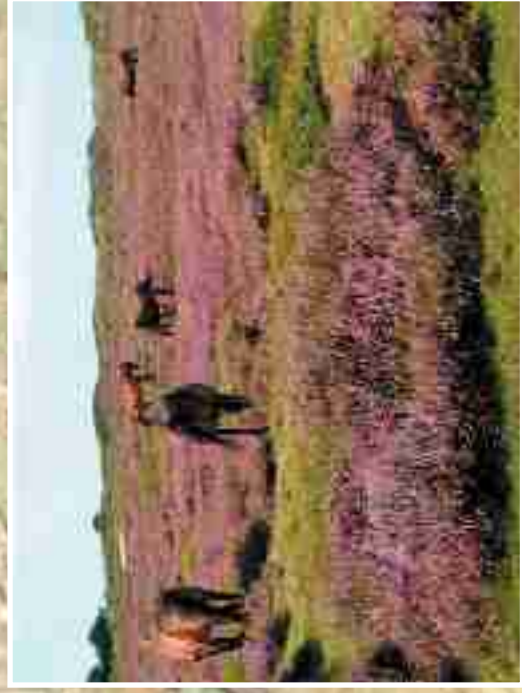

1980 ACTIEF NATUURBEHEER

Begrazing:

- Landerummerhei (ca. 25 ha.)
- Oosterend (ca. 175 ha.)
- Binnenduinrand

2005 – 2010 2 grotere eenheden gepland.

1995 HERSTEL DYNAMIEK ZEEREEP

Landschappelijke inpassing zeereep Paal 15 - 20.

Paal 1 - 3.

Wel evaluatie; geen communicatie.

2005 - 2010 LIFE Duinen.

- afkoop pacht
- zwerf begrazing met geiten binnenduinrand
- verwijderen dennenbos Arjensduin
- maaien en chopperen duinheide
- herstel dynamiek zeereep Paal 3 - 8
- plaggen natte duinvalleien ca. 22 ha.
- herstel hydrologie Terschelling Midden
- inrichten 2 grote begrazingseenheden.